

فارسی ۲

۱- معنای واژه «باره» در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) یکی باره‌ای کرد گرد اندرش / که بینا به دیده ندیدی سرش
(۲) ره پیری و مرگ را باره نیست / به نزد کس این هر دو را چاره نیست
(۳) یکی باره‌ای بر نشسته چون نیل / به تگ همچو آهن به تن همچو پیل
(۴) از جنگ جهل چون که نمی‌ترسی / از عقل گرد خود نکشی باره

۲- معنی چند واژه در مقابل آن نادرست آمده است؟

«انعطاف: نرمش»، «تهنیت: شادباش گفتن»، «سبک‌سری: حماقت»، «گیوه: پای‌افزار»، «استسقا: نام مرضی که بیمار آب بسیار خواهد)، «متعصب: غیر‌تمند»، «بالبداهه: ارتجالاً»، «لطایف: چیزهای نیکو و نغز»، «میثاق: عهد و پیمان»، «آغوز: تورم»، «فرخنده: خجسته»، «نکبت‌بار: فلاکت‌آمیز»، «لفاف: پارچه و کاغذی که بر چیزی بپیچند»

(۱) یک (۲) سه (۳) دو (۴) چهار

۳- کدام بیت دارای غلط املایی است؟

- (۱) هر که در این گلشنش بوی می عشق تافت / مست شود تا ابد گر دلش از خواره نیست
(۲) همگی پرده و پوشش ز پی باشش توست / جرس و طبل رحیل از جهت رحلت توست
(۳) چون شب آید برود خورشید از محضر ما / ماهتاب آید و درخسید در بستر ما
(۴) در مناسک از گدایی حاجیان حج فروش / خیمه‌های ظالمان را رکن و مشعر کرده‌اند

۴- کدام بیت فاقد غلط املایی است؟

- (۱) بی‌گلستان تو در دست به‌جز خاری نیست / به ز گفتار تو بی‌شاعبه گفتاری نیست
(۲) نه بدین غایت بزرگ او کرد؟ / این چنین زیرک و سترگ او کرد
(۳) طاعات و مراعات تو را فرز شناسم / جان و دل و دین وقف مراعات تو دارم
(۴) سحر چون خسرو خاور الم بر کوهساران زد / به دست مرحمت یارم در امیدواران زد

۵- آثار «هم صدا با حلق اسماعیل - روزها - اسرارالتوحید» به‌ترتیب متعلق به کدام هنرمندان است؟

- (۱) قیصرامین‌پور - محمدرضا شفیعی کدکنی - ابوسعید ابوالخیر
(۲) قیصرامین‌پور - محمدعلی اسلامی ندوشن - محمدبن منور
(۳) سیدحسن حسینی - محمدرضا شفیعی کدکنی - ابوسعید ابوالخیر
(۴) سیدحسن حسینی - محمدعلی اسلامی ندوشن - محمدبن منور

۶- در کدام ابیات «تناقض» و «تشبیه» به‌کار رفته است؟

- (الف) صوفی مجلس که دی جام و قدح می‌شکست / باز به یک جرعه می‌عاقل و فرزانه شد
(ب) دلبر! پیش وجودت همه خوبان عدمند / سروران بر در سودای تو خاک قدمند
(ج) با کمال اتحاد از وصل مهجوریم ما / همچو ساغر می به لب داریم و مخموریم ما
(د) حافظ آن ساعت که این نظم پریشان می‌نوشت / طایر فکرش به دام اشتیاق افتاده بود
(هـ) ای برده آب من زان لعل آبدار / وی بسته خواب من زان چشم نیم‌خواب

(۱) الف - د (۲) ج - د (۳) ب - هـ (۴) هـ - ج

۷- آرایه‌های «جناس تام - تشبیه - حس آمیزی - تکرار» به‌ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) چون کنم از سینه بیرون این دل افسرده را؟ / بشنوم تا چند بوی این چراغ مرده را؟
(ب) گل امید من آن روز رنگ می‌گیرد / که بشنوم ز لب لعل یار، بوی شراب
(ج) می‌کنند از من تهی پهلو چو تیغ آبدار / گرچه از طبع روان، آب روانم خلق را
(د) هزار سختی اگر بر من آید آسان است / که دوستی و ارادت هزار چندان است

(۱) ج - الف - ب - د (۲) ج - ب - الف - د (۳) د - ب - الف - ج (۴) د - ج - ب - الف

۸- بیت زیر دارای کدام آرایه‌های ادبی است؟

«نفس عیسوی این‌جا گرهی بر باد است / دم جان بخش در این معرکه با شمشیر است»

- (۱) کنایه - مراعات‌نظیر - مجاز - اغراق
(۲) تشبیه - تلمیح - ایهام - کنایه
(۳) تلمیح - تناقض - کنایه - مراعات‌نظیر
(۴) اغراق - تناقض - مجاز - تشبیه

۹- صفات بیانی «مطلق، نسبی و فاعلی» به‌ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) بخت نیک آرزو رسان دل است / که قلم نقش بند هر صورت است
(ب) شهبازم ارچه بسته زبانه به گاه صید / گرد از هزار بلبل گویا برآورم
(ج) صد هزاران گوی زرین داشت چرخ از اختران / ز آن همه یک گوی در خورد گریبان داشت
(د) صد هزاران گوی زرین داشت چرخ از اختران / ز آن همه یک گوی در خورد گریبان داشت

(۱) الف - ب - ج (۲) ج - ب - الف (۳) ب - الف - ج (۴) الف - ج - ب

۱۰- از بین واژه‌های انتخاب شده، نقش کدام کلمه متفاوت است؟

- ۱) دلا خموشی چرا؟ / چو خم نجوشی چرا؟ / برون شد از پرده راز، تو پرده‌پوشی چرا؟
- ۲) از بس رمیده است ز هم صحبتان دل / بیرون روم ز خود، چو شد آواز پا بلند
- ۳) از هوای تر شود آیین‌ها تاریک تر / هیچ باغ دلگشایی نیست چون گلخن مرا
- ۴) از خمار می‌گرانی می‌کند سر بر تنم / تا سبک گردم سیوی باده بر دوشم گذار

۱۱- تعداد ترکیب وصفی عبارت زیر کدام است؟

«یکی از نقش‌های قافیه در شعر، جذب کلمات و اصواتی است که با آن تشابه داشته باشند و این یک قانون عام در سراسر آثار ادبی منظوم استادان شعر فارسی است ولی این خصوصیت در شعر حافظ از نظام پیچیده‌تری برخوردار است.»

- ۱) هفت (۲) شش (۳) هشت (۴) نه

۱۲- کدام بیت فاقد نقش تبعی است؟

- ۱) ما خود چه ذره‌ایم که خورشید طلعتان / با روی آتشین همه پروانه‌ی تواند
- ۲) تا به فکر خود فتادم روزگار از دست رفت / تا شدم از کار واقف وقت کار از دست رفت
- ۳) آسمان بود و زمین بِلَه شادی با غم / غم و شادی جهان را چو مقابل کردیم
- ۴) او را خود التفات نبودی به صید من / من خویشتن اسیر کمند نظر شدم

۱۳- کدام گزینه درباره‌ی بیت زیر درست است؟

«ز انصاف فلک دلسرد غواصی شدم صائب / ز بس گوهر برون آوردم و ارزان خرید از من»

- ۱) یک نقش تبعی وجود دارد.
- ۲) واژه مشخص شده نقش نهادی دارد.
- ۳) دو ترکیب وصفی دیده می‌شود.
- ۴) فعل اسنادی در بیت وجود دارد.

۱۴- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) بال بگشا و صغیر از شجر طوبی زن / حیف باشد چو تو مرغی که اسیر قفسی
- ۲) من طایر آزادام در دام خاک افتاده‌ام / باید که بر بام فلک زین خاکدان پریدم
- ۳) حکم نتوان بر فلک راندن به تقویم کهن / ناز بر صاحب‌لان در انتهای خط مکن
- ۴) ما به فلک بوده‌ایم یار ملک بوده‌ایم / باز همان جا رویم جمله که آن شهر ماست

۱۵- بیت «بزن زخم این مرهم عاشق است / که بی‌زخم مردن غم عاشق است» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- ۱) رنج باریک تو صائب از دل پرآرزوست / دورکن این عنکبوت رشته‌ی آمال را
- ۲) راحت بی‌رنج در ماتم سرای خاک نیست / خنده‌ی گل‌گریه‌های تلخ دارد چون گلاب
- ۳) از دل مدار جور خود ای سنگدل دریغ / کاین شیشه‌ی شکسته به سنگ آشنا تر است
- ۴) خون گریبان می‌درد از زخم هر دم بر تنم / تا که خواهد ساخت از خونم نگارین دست را

۱۶- بیت زیر با کدام بیت تقابل معنایی دارد؟

«ز چنبر نفس رسته بودند آن‌ها / بت‌ها همه را شکسته بودند آن‌ها»

- ۱) خوش آن گروه که چون موج دامن خود را / به دست آب روان قضا گذاشته‌اند
- ۲) بست طوق بندگی راه نفس بر قمریان / دست تا کی در بغل امساک باشد سرو را
- ۳) ز ابراهیم ادهم شهبوساری پیش می‌افتد / که در دولت نگه دارد عنان نفس سرکش را
- ۴) برنیاید شعله را از سر هوای سرکشی / نفس چون از دل برآرد ریشه، حبّ جاه را؟

۱۷- بیت «در هوای عاشقان پر می‌کشد با بی‌قراری / آن کبوتر چاهی زخمی که او در سینه دارد» با همه‌ی ابیات به‌جز تناسب معنایی دارد.

- ۱) از دست نوازش تپش دل نشود کم / ساکن نشود زلزله از پای فشردن
- ۲) از زخم سنگ نیست در بسته را گریز / روی گشاده را سپهر حادثات کن
- ۳) از بی‌قراری دل اندوهگین خویش / خجلت کشم همیشه ز پهلونشین خویش
- ۴) دل در برم چو برگ خزان دیده می‌تپد / آرام من به ساغر سرشال بسته است

۱۸- مفهوم عبارت «خاله‌ام با همه‌ی تمکنی که داشت به زندگی درویشانه‌ی قناعت کرده بود، نه از بخل، بلکه از آن جهت که به بیش‌تر از آن احتیاج

نداشت.» با همه‌ی ابیات به‌جز بیت تناسب دارد.

- ۱) به پیغامی قناعت کرد از آن ماه / به بادی دل نهاد از خاک آن راه
- ۲) چنین بود تا بود این تیره روز / تو دل را به آرزو و فزونی مسوز
- ۳) چه سرمایه سازم که سودم دهد گفت / اگر می‌توانی قناعت قناعت
- ۴) گرت نزهت همی باید به صحرای قناعت شو / که آن‌جا باغ در باغ است و خوان در خوان و با در با (آش)

۱۹- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱) چه جای شکر و شکایت ز نقش نیک و بد است / چو بر صحیفه هستی رقم نخواهد ماند
- ۲) دنیی آن قدر ندارد که بر او رشک برند / یا وجود و عدمش را غم بیهوده خورند
- ۳) چرا خورم غم دنیا به این دو روزه اقامت؟ / چو بازگشت به این منزل خراب ندارم
- ۴) شکایت گفتن سعدی مگر باد است نزدیکت / که او چون رعد می نالد تو همچون برق می خندی

۲۰- متن زیر با کدام بیت قرابت مفهومی بیشتری دارد؟

- «هر عصب و فکر به منبع بی شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت»
- ۱) غم ایمان خویش خور که تو را / روز محشر امان به ایمان است
 - ۲) ترک عمل بگفتم و ایمن شدم ز عزلت / بی چیز را نباشد اندیشه از حرامی (= راهزن)
 - ۳) غمگین مباش چون خط بطلان نمی توان / بر سرنوشت خویش ز چین جبین زدن
 - ۴) دامن دوست به دست آر و ز دشمن بگسل / مرد یزدان شو و فارغ گذر از اهرمنان